

Rovnost v právech a důstojnosti v judikatuře Ústavního soudu – Lidská důstojnost a člověk jako objekt

Abstrakt

Tato diplomová práce detailně analyzuje přístup a judikaturu českého Ústavního soudu k lidské důstojnosti a objektivizaci člověka. Pomocí historického a teoretického kontextu jsou představeny klíčové ideologické směry, které ovlivnily vývoj konceptu lidské důstojnosti. Počínaje antickým chápáním důstojnosti jako osobní cti a společenského postavení, práce postupně sleduje vývoj lidské důstojnosti k myšlenkám I. Kanta, který položil základy zákazu instrumentalizace lidské bytosti.

Důraz je kladen na německý válečný a poválečný vývoj. Z válečného období 2. světové války se práce krátce věnuje nacistickému programu *Euthanasia*. Argumentace poválečného německého ústavního soudu se následně stala inspiračním zdrojem pro rozhodování českého Ústavního soudu. Poté je rozebrán přístup českého Ústavního soudu k lidské důstojnosti a k určitým problematickým otázkám, které se vážou k aplikaci Listiny základních práv a svobod. Mezi těmi je ukotvení lidské důstojnosti v čl. 1 Listiny a čl. 10 odst. 1 Listiny, rozlišení významu lidské důstojnosti v Listině a aspekty lidské důstojnosti ve vztahu ke svobodné vůli a sociálním právům.

Konečně třetí část analyzuje judikaturu českého Ústavního soudu se zaměřením na objektivizaci nebo instrumentalizaci člověka. Práce identifikuje čtyři kategorie případů, kdy český Ústavní soud využívá argumentaci s objektivizací člověka. První kategorií jsou případy omezování svéprávnosti duševně nemocných, druhá kategorie se týká rozhodování o dětech, třetí omezení osobní svobody a konečně čtvrtá kategorie se týká ochrany soukromí a zásahů do tzv. osobnostních práv.

V závěrečné části této diplomové práce autor reflektuje v rámci diskuse dosažené výsledky a zamýšlí se nad jejich významem. Nakonec se autor zamýšlí nad směry budoucího výzkumu v oblasti lidské důstojnosti.

Klíčová slova: lidská důstojnost, zákaz instrumentalizace člověka, čl. 1 Listiny základních práv a svobod

